

Instruktion

Instruktion MBU-13.8:

Sagsgang ved magtanvendelse i Aarhus Kommunes dag- klubtilbud og folkeskoler

---

1. Formål og anvendelsesområde

Instruktionen opstiller den procedure der skal anvendes, når der sker en magtanvendelse over for børn og unge i Aarhus Kommunes dag- og klubtilbud samt folkeskoler. Aarhus Kommune ønsker en ensartet form for registrering af alle magtanvendelser overfor børn og unge således at det sikres, at alle væsentlige oplysninger medtages, ligesom det skal være muligt at sikre en løbende opfølgning af arbejdet med magtanvendelser i Børn og Unge.

2. Information af medarbejdere i Børn og Unge

Når der ansættes en ny medarbejder i Børn og Unge, der har direkte kontakt til børn og unge, skal medarbejderen som et led i sin oplæring modtage information fra sin nærmeste chef om, hvordan Aarhus Kommune forholder sig til og arbejder med magtanvendelser.

3. Hvad er en magtanvendelse?

Magtanvendelse er et indgreb i barnets eller den unges selvbestemmelsesret. Som udgangspunkt må der ikke anvendes magt eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor børn og unge.

Magtanvendelse defineres som fastholdelse eller føring til en anden lokalitet. Anden magtanvendelse vurderes efter straffelovens regler om nødværge, nødret og lovlig retshåndhævelse. Magtanvendelse for at afværge, at en elev i folkeskolen øver vold mod sig selv eller andre eller ødelægger eller beskadiger ting er særskilt nævnt i bekendtgørelsen om fremme af god orden i folkeskolen.

Magtanvendelser kan aldrig erstatte omsorg og pædagogisk bistand og må ikke anvendes forebyggende eller rutinemæssigt. I

dag- og klubtilbud samt skoler kan der imidlertid i det daglige opstå situationer, som nødvendiggør, at personalet må gribe til fysisk magtanvendelse i en eller anden grad for at modvirke situationer, hvor barnet/den unge er til fare for sig selv eller andre eller ødelægger eller beskadiger fysiske genstande.

Magtanvendelser kan være nødvendig i følgende tilfælde:

- Personalet må/skal afværge en situation, hvor barnet bliver til fare for sig selv
- Personalet må/skal modvirke en situation, hvor et barn bliver eller er i overhængende fare for at blive udsat for et angreb fra andre børn
- Personalet må/skal afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på dem selv
- Personalet må/skal afværge beskadigelse eller ødelæggelse af materielle ting.

I situationer, hvor en magtanvendelse efter en konkret vurdering er absolut nødvendig, er det et krav, at magtanvendelsen er så skånsom og kortvarig som muligt, sker med så stor hensyntagen til barnet/den unges rettigheder som muligt, og at den anvendte magt står i mål med det formål, der ligger bag indgrebet i barnet/den unges rettigheder.

4. Sagsbehandling ved magtanvendelse

Fysisk magtanvendelse er faktisk forvaltningsvirksomhed, som er omfattet af notatpligten.¹Som følge af notatpligten skal der ske en registrering af alle tilfælde af magtanvendelse i dag- og klubtilbud samt folkeskoler, herunder SFO.

Børn og Unge har udarbejdet et skema ("Skema til registrering af magtanvendelse"), som findes på AarhusIntra og som dag- og klubtilbud samt folkeskoler, herunder SFO, skal anvende, når en magtanvendelse har fundet sted. Det er den involverede medarbejder, der har ansvar for at udfylde skemaet. Alle medarbejdere, der har været involveret i magtanvendelsen, eller har overværet magtanvendelsen, skal noteres på skemaet. Barnets forældre skal altid orienteres hurtigst muligt efter, at magtanvendelsen har fundet sted.

Både medarbejder og leder skal underskrive skemaet.

Lederen skal foretage en vurdering af, om magtanvendelsen var en tilladt eller ikke tilladt magtanvendelse. Hvis magtanvendelsen vurderes at være ikke tilladt, skal Børn- og Ungechefen for området straks kontaktes, ligesom der skal tages stilling til en eventuel politianmeldelse af medarbejderen samt eventuelle øvrige tiltag (tjenstlig samtale/gennemgang af procedurer m.v.). Skemaet opbevares efter udfyldelse i elevmappen/børnemappen.

---

¹ Jf. offentlighedslovens § 13 og den ulovbestemte retsgrundsætning om notatpligt i forhold til faktisk forvaltningsvirksomhed.

5. Registrering af art og antal af skolernes magtanvendelser

Ud over den decentrale registrering af magtanvendelser, som foregår på de enkelte folkeskoler, herunder SFO, og i dag- og klubtilbud, skal folkeskolerne i Aarhus Kommune registrere antallet og arten af magtanvendelser i eDoc (ikke cpr. båret). Registreringen foretages generelt for at forbedre den tidligt forebyggende indsats og gøre det muligt at følge udviklingen på området.

Skolerne skal i et elektronisk skema i eDoc registrere antallet og arten af magtanvendelser. PPR udarbejder herefter en samlet opgørelse over skolernes magtanvendelser hvert halve år.

6. Baggrund

Børn og Unge, PPR, har udarbejdet denne instruktion med baggrund i de allerede eksisterende retningslinjer på området besluttet på rådmandsniveau.

7. Kontakt

Spørgsmål vedrørende denne instruktion kan rettes til pædagogisk konsulent, Birgit Høg, Børn og Unge, PPR.

Beslægtede instruktioner og vejledninger

- Instruktion MBU 13.7

Senest revideret: Marts 2020

Kontaktperson: Birgit Høg

Skal revideres igen inden: Marts 2021

Børn og Unge, PPR